

APROBACE - ŠPANĚLSKÁ ŠKOLA

Nikdo nepochybuje o tom, že hodnocení je v lidském životě velmi důležité. Hodnotí nás ve školce pomocí obrázků, ve škole dostáváme vysvědčení, v práci pracovní hodnocení. Stejně tak v bojových uměních je naprosto běžné, že se udělují různé výkonnostní stupně, páskuje se a cvičenci dostávají od svých učitelů hodnocení, které určuje jejich zdatnost a stupeň zvládnutí dané problematiky.

Cílem ale není získat nějaký stupeň, kterým bychom se mohli chlubit v restauraci a oslňovat místní slečny. Aprobace by měly působit především motivačně, aby se každý šermíř snažil před zkouškami dosáhnout co nejpřesnějšího provádění technik, poměřovali se mezi sebou a dosahovali lepších výsledků. Dalším výsledkem aprobací je zpětná vazba, protože aprobant se dozví, jak jeho výkon hodnotí učitel, co jsou jeho slabé stránky a na co by se měl v dalším výcviku zaměřit.

Z toho důvodu jsme přikročili k vypracování technik pro každý stupeň. Cvičenci se tyto techniky naučí a zkoušky budou skládat postupně, vždy jednou za rok nebo půlrok. Aprobace tak dají aprobantovi jasnou informaci, zda má jít dál nebo zda je pro něj výhodnější vrátit se k probírané látce a věnovat se hlavně pilování už známých pohybů.

Při zkoušce existuje jen dvojí hodnocení – **udělal** – **neudělal**. Pokud někdo ve zkoušce neobstojí, dozví se na místě v čem dělá chyby a je na něm na další opakovací zkoušku tyto chyby odstranit. Výhodou tohoto systému je naprostá průhlednost, zvyšující se nároky na zvládnutí zbraně, možnost v klidu se připravit, odstranění prvku náhody, kdy nezáleží na štěstí, jaké otázky si cvičenec vytáhne a vedení k systematickému zvládnutí technik. Nebezpečí, že by se cvičenci učili pouze techniky, z kterých budou skládat zkoušky je minimální. Techniky totiž budou vybrány tak, aby pokryly látku, kterou by měl cvičenec na konkrétní stupeň zvládnout a pomohou cvičencům pochopit princip techniky.

Španělská škola je zcela unikátní a u nás je na samém počátku. Z toho důvodu ji zatím nebudeme rozdělovat na scénickou a rekonstrukční větev. Praxe brzy ukáže, zda bude nutné vytvořit speciální aprobace pro scénickou větev.

Průběh aprobací

Aprobující předvádí vždy zvýrazněnou techniku (viz. tabulka) a to minimálně 3x

Kroky a seký se provádějí v koloně na povel zkoušejícího nebo asistenta, a to minimálně 5x

Hodnotí se přesnost akce, ukončení, rychlost, nasazení, rovnováha, těžiště, správná vzdálenost, načasování

Vyučující je oprávněn navrhnout aprobujícího na určitý stupeň. V takovém případě aprobující předvádí všechny aprobace, které ještě nemá splněny a zkoušející je oprávněn kdykoliv aprobaci zastavit s tím, že tímto stupněm aprobace končí.

Aprobace se provádějí v kostýmech, se zabezpečenými hroty, s maskou a odpovídajícím ochranným oděm.

	<i>Kroky</i>	<i>Body</i>	<i>Technika 1</i>	<i>Technika 2</i>	<i>Technika 3</i>
Tyrus minor	Posun, odsun, trianagl	bod na rukavici s posunem	vazba	Přenos rubové terc vazby na příčku, kvintový sek	přenos terc vazby prostý, kvartový sek
Tyrus min.	Posun, odsun, quatrianagl	Na terč (kolečko)	Polokružný přenos	Přebrání za čepelí z tercy	Přebrání před čepelí z kvarty
Tyrus maior	Předkrok, zákrok Trianagl	bod na rukavici v triangu	kvartpřetlak varianta s použitím příčky	secondflanconada varianta s použitím příčky	tercvmyk varianta s použitím příčky
Tyrus maior	Předkrok, zákrok quatrianagl	bod na terč v triangu	kryt výtlakem přetlaku, zásah do secondflanconady varianta s použitím příčky	Kryt povolem secondflanconady, zásah kružným bodem	kontrakryt tercvmyku příčkou, zásah bodem
Luxor min.	Kroky na povel	bod na rukavici s inkvartátou	Vazba - cavazione	Mezzocavazione do spodního terče zásah s předklonem	Otočka
Luxor min.			Vazba s náznakem	Přetlak – protiútok	Tercvazba –

	Kroky ve dvojici – po kružnici	bod na terč s inkvartátou	přiblížení – cavazione – zásah zárazem v triangu	pomocí cavazione	cavazione – prima, kvintsek
Luxor maior	Kroky ve dvojici – po kružnici i do kružnice (triangl)	bod na rukavici v quatriangu	Batuta, zásah	kvartvazba – cavazione – terca, přebrání na levou ruku, bod v imbrocatě	Páka po krytu terca
Luxor maior	Kroky ve dvojici – po kružnici i do kružnice (quatriangl)	bod na terč v quatriangu	Přetlak po kružnici – contracavazione – kryt do primy, sek v inkvartátě	Kvartvazba – sek do kvinty – sekový záraz – kryt – sek rubem	Terzvazba – sek do kvinty – sekový záraz – kryt – úder hlavicí

Způsob provedení

Tyrus minor primus	vazba	partner stojí ve střehu, aprobant na povel PRIMA, SECONDA, TERCA, KVARTA, NÍZKÁ KVARTA s posunem bere partnera do příslušné vazby
	Přenos rubové vazby	partner stojí ve střehu, aprobant na povel TEĎ s posunem vezme vazbu levá terca (vnitřní vztyčná rubem nebo také kvarta rubem ¹), rotací v zápěstí vazbu přebere na palcovou příčku, hrotem opíše kruh a provede kvintový sek rubem
	Přenos tercvazby	aprobant na povel TEĎ vezme partnera do tercvazby, přenesse jeho hrot do spodní primy (moderní šavlová prima) a plynule pokračuje kvartovým sekem pravým ostřím
Tyrus minor secundus	Přebrání	na povel TEĎ aprobant s posunem vezme partnera do vazby kvarta, partner provede cavazione, aprobant kontrakrytem vykryje do kvarty, přebere na levou ruku před čepelí a zasáhne partnera sekem do secondy

¹ Terminologie vždy bude činit problém. Pro naši potřebu řešíme názvy podle postavení příčky, kdy např. ve kvartě směřuje palcová příčka vždy doprava a rozeznáváme prostou kvartu (vnitřní vztyčný), levou kvartu (vnější vztyčný – ve francouzské škole kvarta nad rukou), při které se kryje rubem, spodní kvartu (vnitřní sklopný – ve francouzské škole demi sercle) a sníženou kvartu (prostá kvarta se sníženou pěstí na úroveň stehna)

	Přebrání	na povel TEĎ aprobant s posunem do strany vezme partnera do vazby terca, partner provede cavazione, aprobant kontrakrytem vykryje do tercy, přebere na levou ruku za čepelí a zasáhne partnera bodem
Tyrus maior primus	Kvartpřetlak	na povel TEĎ aprobant s posunem vezme partnera do vazby kvarta, partner provede cavazione, aprobant kontrakrytem vykryje do kvarty a plynule pokračuje do kvartpřetlaku (jedná se o jeden pohyb – je chybou rozdělit vazbu a přetlak)
	Secondflanconada	na povel TEĎ aprobant s posunem vezme partnera do vazby kvarta, partner provede cavazione, aprobant kontrakrytem vykryje do kvarty a plynule pokračuje do secondflanconády (jedná se o jeden pohyb – je chybou rozdělit vazbu a flanconádu)
	Tercvmyk	na povel TEĎ aprobant s posunem vezme partnera do vazby kvarta, partner provede cavazione, aprobant kontrakrytem vykryje do kvarty a plynule pokračuje do tercvmyku
Tyrus maior secundus	Výtlak	na povel TEĎ pomocník provede kvartpřetlak, aprobant útok vykryje výtlakem do kvarty a zasahuje Secondflanconádou varianta s příčkou – aprobant přenesse kryt kvarta na palcovou příčku, příčkou přenesse jeho hrot doprava dolů a zároveň zasahuje soupeře nad jeho čepelí
	Povol	na povel TEĎ pomocník provede secondflanconádu, aprobant útok vykryje povolem do kvarty, pokračuje v kruhu a bodem seshora zasahuje do hrudi
	Kontrakryt	na povel TEĎ pomocník provede vazbu kvarta a pokračuje tercvmyk, aprobant útok vykryje kontrakrytem na palcovou příčku a zasahuje bodem do břicha s úhybem inkvartáta
Luxor minor primus	Cavazione	na povel TEĎ pomocník provede vazbu kvarta, aprobant zasahuje pomocí cavazione do hrudi

	Mezzocavazione	na povel TEĎ aprobant provede vazbu kvarta, partner provede mezcavazione na břicho, (svůj koš drží nízko), aprobant uhýbá stažením spodního terče a současný zásah do obličeje (hlava je předsunutý terč)
	Otočka	na povel TEĎ pomocník provede kvartpřetlak, aprobant s úhybem inkvartáta dopředu vykryje výtlakem, pravou nohou vykročí k protivníkovi do strany a úderem koše odrazí soupeřovu čepel, využije energie odrazu a provede otočení na chodidlech se zásahem na břicho
Luxor minor secundus	záraz v trianglu	na povel TEĎ aprobant provede vazbu kvarta s vykročením do strany doleva, pomocník zaútočí cavazione, aprobant provede záraz přes tercu do primy
	kontrakryt	na povel TEĎ pomocník provede kvartpřetlak, aprobant provede contracavazione,
	prima	na povel TEĎ aprobant provede vazbu terca, pomocník zaútočí cavazione, aprobant vykryje do primy a pokračuje kvintsek
Luxor maior primus	batuta	na povel TEĎ aprobant provede kvartbatutu a zásah do hrudi
	Přebrání na levou	na povel TEĎ aprobant provede vazbu kvarta, pomocník zaútočí cavazione, aprobant vykryje do tercy, přebere na levou ruku před čepelí a zasahuje seshora do břicha
	Páka	na povel TEĎ aprobant provede vazbu kvarta, pomocník zaútočí cavazione, aprobant vykryje do tercy, levé zápěstí dá na zápěstí protivníka a provede páku
Luxor maior secundus	prima	na povel TEĎ aprobant provede přetlak po kružnici, pomocník se brání contracavazione, kryt prima a kvintsek v inkvartátě (je to stejná akce jako v předchozím stupni, ale začíná přetlakem a musí se pečlivě pracovat se vzdáleností
	zárazový kryt	na povel TEĎ aprobant provede vazbu kvarta, pomocník zaútočí kvintsekem, aprobant provede sekový záraz do kvarty (obdoba l. Zwerchu), pomocník kryje, aprobant zasahuje zdvojením do seku rubem

zárazový kryt 2 na povel TEĎ aprobant provede vazbu terca, pomocník zaútočí kvintsekem, aprobant provede sekový záraz do tercy rubem (obdoba p. Zwerchu), pomocník kryje, aprobant zasahuje důderem hlavicí

VYŠŠÍ STUPNĚ

	<i>Technika 1</i>	<i>Technika 2</i>	<i>Technika 3</i>	<i>Technika 4</i>	<i>Technika 5</i>
licaentiatu minor	Vazba – Cavazione - přenos příčkou a bod v primě	Posun – přetlak – kryt povolem – cavazione – kryt – rubový sek na hlavu	Příčková flanconáda -	Bod po ruce – protibod – prima kryt, rubový sek	Posun – přetlak – kryt výtlakem – dva seky
licaentiatur minor	Provokace výzvou Při krokování provede výzvu, protivník zaútočí – secondflanconada – kryt povolem, protiútok bodem – levý výpad do strany a zásah v imbrocatě	Provokace vazbou Při krokování terc vazba – cavazione – kryt prima, kvintsek – kryt sexta - cavazione	Provokace útokem Při krokování batuta – snaha o kontrakryt – cavazione in tempo se zásahem v nízké kvartě v inkvartátě	Provokace fintou Při krokování vazba – fintované cavazione s přisunem zadní nohy – contracavazione – mezzocavazione v levé giratě (bod imbrocata)	Při krokování batuta – kryt kvarta – naznačí cavazione – protivník kryje tercu – inkvartáta (Giganti)
Licaentiatu maior	Mezi třemi protivníky Batuta, bod na spodní terč – Zásah do obličejů	<i>Mezi třemi protivníky</i> <i>Bod do tercy -</i> kryt levou rukou, zásah	<i>Mezi třemi protivníky</i> <i>Bod –</i> Terca, přebrání na levou ruku, bod imbrocata		

	<p>Kvartvazba – Cavazione – Secondzáráz s interciatou, přenos levou rukou a sek</p> <p>tercvazba – sek – sekový záraz – přebrání na ruku, úchop za čepel a zásah</p>	<p><i>bod do primy</i> kryt levou rukou, zásah</p> <p><i>bod –</i> <i>protivník kryje levou</i> <i>rukou, bod</i> kryt levou rukou a zásah v cavazione</p>	<p><i>Pomocník kryje -</i> Páka na ruku</p> <p><i>Kvintsek –</i> <i>Kryt sexta, odhození levou</i> <i>rukou, rotační bod v interciatě</i></p> <p><i>Bod do kvarty –</i> Kryt kvarta, přebrání na levou ruku s kyvným bodem- <i>Protivník kryje levou rukou –</i> Vytržení</p>
Licaentatus maior	<p><i>Mezi třemi protivníky</i></p> <p><i>batuta, bod –</i> kryt kvarta - <i>cavazione –</i> contracavazione, secondflanconada</p> <p>kvartvazba – <i>sek po noze –</i> sek na ruku</p> <p><i>horní vbodnice –</i> kvintbatuta, bod – <i>mezzocercio –</i> cavazione do nízké kvarty</p>	<p><i>Mezi třemi protivníky</i></p> <p>Vazba – <i>Cavazione –</i> Obrana polokružným přenosem – <i>Kryt povolem –</i> Úder hlavicí</p> <p>Secondflanconáda – <i>kryt povolem –</i> cavazione</p> <p>tercvazba – <i>ricavazione –</i> mezzocercioflanconada</p>	<p><i>Mezi třemi protivníky</i></p> <p><i>Kvartvazba -</i> Cavazione – <i>Secondflanconada –</i> Kryt povolem se zásahem</p> <p>Batuta bod – <i>Mezzocercioflanconáda –</i> Kryt výtlakem a zásah</p> <p><i>Vmyk –</i> <i>Batutový kontrakryt, bod –</i> <i>Kryt -</i> <i>Cavazione</i></p>

Podmistr

- provádí akce bez přípravy
- má další činnost
  - vítězství v turnajích
  - asistence při výuce
  - prezentace žáků
  - písemná práce
  - zajímavá choreografie
  - aj.

Jak už bylo napsáno výše, aprobace v rekonstrukcích budou probíhat stejným způsobem jako u scény. Tj. aprobující předvádí vždy zvýrazněnou techniku (viz. tabulka) a to minimálně 3x, kroky a seký se provádějí v koloně na povel zkoušejícího nebo asistenta, a to minimálně 5x

Vyučující je oprávněn navrhnout aprobujícího na určitý stupeň. V takovém případě aprobující předvádí všechny aprobace, které ještě nemá splněny a zkoušející je oprávněn kdykoliv aprobaci zastavit.

Nepředvádí se ale souboj, namísto toho aprobanti mohou být náhodně dotázáni na teorii šermu, historii školy, jména mistrů, zbraně a bojové oděny atd.

Z tabulek je zřejmý náš cíl – aby aprobace v maximální možné míře kopírovali vývoj šermíře, ale zároveň aby se při každých aprobacích znovu vyzkoušely základní techniky tak, aby bylo vidět, zda dotyčný soustavně cvičí. Proto se při každé aprobaci budou předvádět kroky bez jakékoli techniky. Aby se neukazovalo to stejné, ke každému stupni byly přiřazeny konkrétní kroky, i když je jasné, že už začátečníci by všechny kroky měli znát.

Rozdíly mezi scénickou a rekonstrukční podobou nejsou tak výrazné jako u německé školy. Při hodnocení scény ale bude velká pozornost věnována čistotě provedení, výrazu a eleganci pohybu, v rekonstrukci zejména účelnosti.

Poznámka na okraj.

Mějte prosím na paměti, že se jedná o techniky pro aprobace, nikoliv o osnovy školy, kdy záleží pouze na rozhodnutí vyučujícího jakým způsobem a v jaké posloupnosti bude jednotlivé techniky učit a vysvětlovat. Proto určitě někomu bude některá technika chybět a naopak.

3. 11. 2015

Upraveno 25.12.2019